

Sygn. akt IV KK 33/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy (przewodniczący)
SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)
SSN Rafał Malarski

Protokolant Dorota Szczerbiak

w sprawie M. M.

skazanego z art. 178 a § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 18 lutego 2014 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,
od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w D. z dnia 30 listopada 2006 r.

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej M. M. i przy zastosowaniu art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. postępowanie w tej części umarza;

2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

M. M. stanął pod zarzutem tego, że:

- w dniu 12.08.2006 r. w S. przy trasie DK - 94 w kierunku K. w rejonie Stacji Paliw [...] poruszał się na rowerze będąc w stanie nietrzeźwości, tj. 2,29 promila w wydychanym powietrzu,
tj. popełnienia przestępstwa z art. 178a§2 k.k.

Wraz z aktem oskarżenia prokurator złożył na podstawie art. 335§1 k.p.k. wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie kar uzgodnionych z oskarżonymi, wnosząc o wymierzenie kary roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lat, a także środków karnych zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów oraz rowerów na okres 4 lat i świadczenia pieniężnego w kwocie 300 zł, a także podanie wyroku do publicznej wiadomości.

Sąd Rejonowy uznając, iż zachodzą warunki z art. 335§1 k.p.k. uwzględnił wniosek i wydanym na posiedzeniu wyrokiem z dnia 30 listopada 2006 r. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to wymierzył mu:

- karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- na podstawie art. 69§1 i §2 k.k. oraz art. 70§1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kar pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 2 lata;
- na podstawie art. 42§2 k.k. orzekł środek kamy w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerów w ruchu lądowym na okres 4 lat;
- na podstawie art. 49§2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. zasądził na rzecz CARITAS Archidiecezji K. świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł;
- na zasadzie art. 50 k.k. i art. 39 pkt 8 k.k. orzekł środek karny w postaci podania treści wyroku do publicznej wiadomości przez wywieszenie jego treści na tablicy w budynku Sądu przez okres 3 miesięcy.

Powyższy wyrok uprawomocnił się nie będąc zaskarżony przez żadną ze stron.

Wymierzona omówionym wyrokiem kara, zanim nastąpiło jej zatarcie, została połączona z karą 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem o sygn. II K .../07. Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w D. z dnia 24

lutego 2011 r. (sygn. akt VII K .../10) orzeczono wobec M. M. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Postanowieniem z dnia 10 lipca 2012r. Sąd Okręgowy w O. (IV Kow .../12/wz) M. M. warunkowo przedterminowo zwolnił z odbycia reszty wymienionej wyżej kary łącznej, zaś postanowieniem z dnia 30 września 2013r. Sąd Okręgowy w K. (VIII Kow .../13/owz) odwołał to warunkowe przedterminowe zwolnienie.

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2013 r., Sąd Rejonowy w D. na podstawie art. 9§4 k.k.w. wstrzymał jednak wykonanie reszty kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec M. M. wyrokiem łącznym o sygn. akt VII K .../10.

Obecnie kasację od wyroku Sądu Rejonowego w D. z dnia 30 listopada 2006 roku, sygn. akt IX K .../06 wniósł Prokurator Generalny i podniósł w niej zarzut:

- rażącego i mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego materialnego i procesowego, a mianowicie art. 178a§2 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 listopada 2013 r. oraz art. 343§7 k.p.k. w zw. z art. 335§1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego, bo w zakresie wysokości zaproponowanej kary pozbawienia wolności niezgodnionego z oskarżonym i sformułowanego z rażącym naruszeniem obowiązującego w dacie czynu oraz orzekania przepisu art. 178a§2 k.k., wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, w wyniku czego doszło do orzeczenia wobec oskarżonego kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, to jest powyżej górnej granicy ustawowego zagrożenia.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i umorzenie postępowania na podstawie art. 537§2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. w zw. z art. 5§1 pkt 4 k.p.s.w. wobec przedawnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasację, w części, w jakiej podnosi ona zarzut obrazy art. 343§7 k.p.k. należy uznać za oczywiście zasadną, tak jak tego wymaga art. 535§5 k.p.k. Omawiana sprawa daje zresztą fatalny obraz funkcjonowania Sądu Rejonowego w D., a skala poważnych uchybień, których dopuścił się ten Sąd wykracza poza zakres zarzutu kasacyjnego.

Jak wynika z akt sprawy, Sąd Rejonowy uwzględnił wniosek złożony w trybie art. 335§1 k.p.k. o wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy, choć uzgodniona przez prokuratora kara pozbawienia wolności przekraczała górną granicę ustawowego zagrożenia z art. 178a§2 k.k. Złożenie przez prokuratora wadliwego wniosku, choć niewątpliwie naganne, nie ekskulpuje Sądu orzekającego w niniejszej sprawie. Jego obowiązkiem było sprawdzenie, czy zachodzą warunki art. 335§1 k.p.k., tylko bowiem spełniający te warunki wniosek, może zostać skierowany na posiedzenie. Wymogi takiej kontroli w równym stopniu nakazują badanie tego, czy okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości, jak i tego, czy uzgodniona kara jest sprawiedliwa, a więc, czy na jej wymierzenie pozwalają obowiązujące przepisy oraz czy zapewni ona osiągnięcie celów postępowania. Sąd Rejonowy kierując sprawę na posiedzenie nie wywiązał się z tego obowiązku, przynajmniej w zakresie kontroli uzgodnionego wymiaru kary, gdyż nie zbadał, czy spełnia on wymogi z art. 178a§2 k.k. Górna granica kary pozbawienia wolności przewidzianej w tym przepisie, wynosiła, przez cały czas jego obowiązywania – rok.

W tej sytuacji, zarzut podniesiony w kasacji uznać należy za zasadny, a podniesione w nim uchybienie ma charakter rażący, oczywistym jest też i to, że miało ono istotny wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku.

Uwzględnienie skargi skutkować musiało uchYLENIEM zaskarżonego wyroku w części, w jakiej dotyczył on M. M.

Słusznie też Prokurator Generalny w swej kasacji zawarł wniosek dalej idący, bo wskazujący na potrzebę umorzenia postępowania.

Zgodnie z dyspozycją art. 12 pkt 3 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 r., poz. 1247), z dniem 9 listopada 2013 r., art. 178a§2 k.k. został uchylony, a czyn polegający na prowadzeniu przez osobę znajdującą się w stanie nietrzeźwości na drodze publicznej innego pojazdu niż określony w §1 tego przepisu, na podstawie jej art. 2 pkt 3a omawianej ustawy, stał się wykroczeniem określonym w art. 87§1a k.w. Na podstawie zaś art. 45§1 k.w. karalność wykroczenia, co którego wszczęto postępowanie, ustaje z upływem 2 lat

od popełnienia czynu – przypisany oskarżonemu w niniejszej sprawie czyn popełniony został 12 sierpnia 2006 r.

W tej sytuacji, postępowanie w sprawie, przy zastosowaniu art. 537 k.p.k. i art. 112 k.p.s.w., na podstawie art. 5§1 pkt 4 k.p.s.w. należało umorzyć.

Jak wskazano to już wyżej, omówione uchybienie nie jest jedynym rażącym naruszeniem prawa, którego, wykonując czynności procesowe związane z niniejszą sprawą, dopuścił się Sąd Rejonowy w D. Tak samo ocenić bowiem należy sytuację związaną z wydaniem przez ten Sąd wyroku łącznego z dnia 24 lutego 2011 r. w sprawie o sygn. akt VII K .../10. Wyrokiem tym połączono dwie kary pozbawienia wolności, z których jedna miała charakter bezwzględny, druga zaś orzeczona została z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Sąd ten zastosował zatem art. 89§1a k.k. w brzmieniu obowiązującym od 8 czerwca 2010r. Dopuścił się w ten sposób rażącej obrazy art. 4§1 k.k., który nakazuje w przypadku zmiany ustawy stosować jej nowszą wersję, chyba że dotychczasowa jest względniejsza dla sprawcy. Tymczasem, przepis art. 89§1 k.k., w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 czerwca 2010 r., a więc w czasie, gdy zaistniały warunki do orzeczenia omawianej kary łącznej, wykluczał, w sytuacji łączenia kar pozbawienia wolności o charakterze względnym i bezwzględnym, możliwość orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Jest to kolejne ważne uchybienie, na popełnienie którego, wskazać należy Sądowi.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.